

АБ УСІМ, ШТО БАЛІЦЬ

№ 6/13/—6.ІІІ—1976

МІНСК

ТОЛЬКІ ГУТАРКА ХОДЗІЦЬ ТАКАЯ...

Я. КУПАЛА

Г У Т А Р К А

З ЧЫМ ІДЗЕМ ДА З'ЕЗДУ

Наша краіна увесь час перажывае крызіснае становішча. Але зараз яно дасягнула выключнай вастрэні, што асабліва падкрэсліла заганнасць сістэмы.

Найбольш балючае наша месца — сельская гаспадарка. Прадукцыя збожжа у мінулым годзе знізілася да узроўню 1913 г. Вядома, усё звальваецца на недарод. Але яго памеры таксама з'яўляюцца вынікам усё тых жа прычын. Для такой вялікай краіны, як наша, з яе разнастайнымі кліматычнымі умовамі неўраджай нават у самых хлебных раёнах не набыў бы такой вастрэні, калі б у нас былі спрыяльныя ўмовы для сялян у выяўленні імі усёй сваёй адданасці да зямлі-карміцелькі. Але яны не з'яўляюцца яе гаспадарамі, бо ператвораны ў безгалосых парабкаў-падзёншчыкаў. Вось чаму яны без жалю пакідаюць яе і бягуць у гарады. І таму прыходзіцца на Захадзе купляць хлеб, хоць каб як-небудзь не дапусціць голаду насельніцтва і паморку скаціны. Але адно і другое ўжо пачалося.

Ды і у нашай прамысловасці справы не лепшыя. Шмат гадоў крычалі аб высокім тэхнічным узроўні сацыялістычнай індустрыі, а на паверку аказалася адваротнае — яе выключная адсталасць. Праўда, нельга прынімаць поспехаў нашай касмічнай і ваеннай тэхнікі. Здавалася б, паколькі ў нас усё канцэнтравана ў адных руках, можна было б дасягненні гэтых галін перанесці на ўсю прамысловасць. Але менавіта ў гэтым і выяўляецца найхарактэрная асаблівасць нашага развіцця — яго ўродлівая аднабокасць. Ведамасныя бюракратычныя бар'еры ў нас больш моцныя, чым дзяржаўныя межы, і таму перадавая тэхніка, як і хлеб, зноў-такі завозіцца ў нашу, квітнеючую краіну з таго ж канарчага Захаду. А калі да ўсяго гэтага дадаць яшчэ ліхаманку штурмаўшчыны, нізкую прадукцыйнасць працы, дрэнную якасць вырабаў, няспыны рост норм выпрацоўкі і

Іншае, то атрымаем больш-менш праўдзівую карціну незайздроснага становішча нашай Індустрыі.

Быт і культура? Але варта толькі прыгадаць страшэнныя памеры п'янства, хуліганства, цыннізму і распусты, каб зразумець, што ні пра якога новага чалавека, што мы быццам бы вырастцілі, і гаворкі быць не можа.

Можа мы маем поспехі ў нашых знешніх справах? Сякія-такія ёсць. У руках нашых уладароў знаходзіцца цяпер найбольшая тэрыторыя, чым калі б гэта было раней. Але усё гэта трымаецца толькі абручом нечуванага прымусу. Ды і ён не стрымаў адпадзення ад нас шэрагу дзяржаў. А канфлікт з Кітаем канчаткова паказаў усю нетрываласць так званай сістэмы сусветнага сацыялізму. У выніку, сацыялістычнае адраджэнне аказалася для нас больш горшым за капіталістычнае. Праўда, гэта не спыніла нашых правіцеляў у іх імкненні да сусветнай гегемоніі, дзеля дасягнення чаго яны не шкадуць ніякіх сродкаў. Але усё гэта нішто іншае, як сячы сук, на якім сядзіш.

Вядома, што на з'ездзе пра гэта не будуць гаварыць, як непараўных правалах нашай унутранай і знешняй палітыкі. Ён з'явіцца чарговым парадам казённай думкі і уяўных поспехаў. Як можна прадабачыць сёння, у кіраўніцтве застануцца усё тая ж самая склеротыкі, якія па-ранейшаму будуць цвердзіць завучаныя ўстарэлыя формулы, не бачачы усёй іх недарэчнасці.

І усё ж я закончуваў тым, што адзначаю адзін наш несумненны поспех. Я маю на ўвазе хакей. Вось у ім мы нават не толькі дагналі Амерыку, але і наблілі яе. Дык ці не лепш было б наша кіраўніцтва замяніць нашай хакейнай камандай. Хай бы яна, умудроная вопытам даганяць і пераганяць, пераносіла яго на ўсе сферы краіны. Казаце, што гэта несур'ёзна? У такім выпадку, што ж вы прапануеце? Што ж нас выведзе з таго тупіка, у які мы зайшлі?